

Nhân dịp Đại hội Đại biểu những người Công giáo Việt Nam xây dựng và Bảo vệ Tổ quốc lần thứ IV sắp tới

TĂNG CƯỜNG ỦY BAN ĐOÀN KẾT CÔNG GIÁO ĐÁP ỨNG YÊU CẦU CỦA TÌNH HÌNH MỚI

TRẦN CÔNG(*)

Trong lịch sử phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới, việc người Công giáo Việt Nam tập hợp thành một phong trào yêu nước và có tổ chức riêng của mình để định hướng và tổ chức thực hiện những nhiệm vụ đóng góp cho sự nghiệp chung của dân tộc là một hiện tượng khá đặc biệt⁽¹⁾. Phong trào yêu nước của người Công giáo Việt Nam xuất hiện vào nửa cuối những năm 1940, thời kì cao trào Cách mạng tháng Tám 1945 với lần đầu tiên, người Công giáo, có đông đảo linh mục, tu sĩ, giáo dân tham gia diễu hành ủng hộ Chính phủ của Chủ tịch Hồ Chí Minh, ủng hộ Cách mạng. Từ đó đến nay, phong trào ngày càng phát triển, Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam, tổ chức được thành lập quy tụ và hướng dẫn phong trào cũng ngày càng được củng cố, mở rộng nhằm thực hiện vai trò của mình là động viên người Công giáo tham gia xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và triển khai có kết quả đường hướng "Giáo hội gắn bó với Dân tộc" của Giáo hội Công giáo Việt Nam.

Sự kiện đáng chú ý nhất của quá trình phát triển phong trào yêu nước của người Công giáo Việt Nam là việc ra đời Ủy ban Liên lạc toàn quốc những người Công giáo yêu Tổ quốc, yêu hoà bình (1955) và Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam (1983).

1. Một số nét về Ủy ban Liên lạc toàn quốc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình

Hoạt động truyền đạo Công giáo vào Việt Nam được Giáo hội Công giáo Việt Nam ghi nhận lần đầu tiên là vào năm 1533, căn cứ theo sách *Khâm định Việt sử thông giám cương mục* chép dựa theo sách dã lục⁽²⁾. Ngày 9-9-1679, Toà Thánh ban sắc chỉ thành lập hai giáo phận đầu tiên ở Việt Nam là giáo phận Đàng Trong và giáo phận Đàng Ngoài, đồng thời cử giám mục coi sóc. Từ đó, sự phát triển của Giáo hội Việt Nam gắn với những thăng trầm của lịch sử đất nước Việt Nam trong nhiều thế kỉ.

Thực dân Pháp xâm lược nước ta. Chúng giương chiêu bài bảo vệ "quyền giảng đạo". Đây thật là một mưu mô thâm độc vì với chiêu bài này, đã có không ít người Công giáo bị mắc mưu của chúng, tiếp tay cho những hành động xâm lược. Tuy nhiên, thời kì nào cũng vậy, đại bộ phận đồng bào Công giáo đã

*. Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam.

1. Vào những năm 1960, 1970, 1980 ở Châu Mỹ Latinh, ở Châu Âu cũng xuất hiện một số phong trào và tổ chức Kitô giáo với mục tiêu giải phóng dân tộc, vì hoà bình v.v... Tuy nhiên hình thức tổ chức hoạt động của các phong trào và tổ chức này không như hoạt động của phong trào yêu nước của người Công giáo Việt Nam và chỉ tồn tại một thời gian ngắn (TG).

2. Quốc sử quán Triều Nguyễn. *Khâm định Việt sử thông giám cương mục*. Nxb. Giáo dục, 1998, tr. 301.

đứng lên chống xâm lược, thể hiện lòng yêu nước của mình. Những tấm gương tiêu biểu về tinh thần yêu nước trong người Công giáo như linh mục Đặng Đức Tuấn (1806-1874), Nguyễn Trường Tộ (1828-1871), sau này là các linh mục Đậu Quang Lĩnh, Nguyễn Thần Đồng, Nguyễn Văn Tường, tu sĩ Mai Lão Bạng v.v... và nổ rộ trong Cách mạng tháng Tám. "Cách mạng tháng Tám 1945 quả là một cơ hội cho người Công giáo Việt Nam được tự do biểu thị lòng yêu nước. Trong những ngày cướp chính quyền ở Hà Nội (19-8) cũng như ở Huế (23-8) hay ở Sài Gòn (25-8) đều có mặt đông đảo người Công giáo. Đặc biệt là ngày 2-9-1945, ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn độc lập tại Quảng trường Ba Đình, hàng trăm chủng sinh và nhiều linh mục đã diễu hành hoan nghênh Cách mạng. Tại Vinh 30.000 giáo dân, linh mục, chủng sinh biểu tình ủng hộ Chính quyền mới thành lập. Ở Huế, nhiều đại chủng sinh cũng tham gia biểu tình mừng Cách mạng thành công"⁽³⁾.

Ngày 2-9-1945 Việt Nam tuyên bố độc lập thì ngay sau đó các toán quân của tướng Leclerc đổ bộ lên Sài Gòn, trở lại xâm lược nước ta. Chủ tịch Hồ Chí Minh sau những nỗ lực đối thoại nhằm bảo vệ nền độc lập, nhưng bị quân Pháp ngày càng lấn tới, đã lên tiếng kêu gọi cả nước đứng lên kháng chiến. Chính lúc này xuất hiện một tình huống hết sức khó khăn đối với người Công giáo Việt Nam. "Cách mạng tháng Tám 1945 là một cơ hội cho người Công giáo Việt Nam được tự do biểu thị lòng yêu nước". Song Cách mạng tháng Tám cũng đưa đến một tình thế: "Người Công giáo bị kẹt vào giữa hai cực tiến thoái lưỡng nan hoặc là hợp tác với Việt Minh Cộng sản thì có nguy cơ

phản Giáo hội... khi mà chủ nghĩa chống Cộng được coi như là một tín điều, hoặc là liên hiệp với Pháp để phản bội Tổ quốc một lần nữa"⁽⁴⁾.

Nhiều người Công giáo đã không do dự lựa chọn con đường nghe theo lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh, tham gia kháng chiến chống thực dân Pháp. Cuộc kháng chiến chín năm bùng nổ cũng là lúc Liên đoàn Công giáo kháng chiến Nam Bộ được thành lập. Ở Miền Bắc người Công giáo ở khu Ba, khu Tả Ngạn, khu Việt Bắc cũng thành lập các Ủy ban Liên lạc Công giáo kháng chiến tham gia chống Pháp. Những tổ chức Công giáo kháng chiến ở Nam Bộ, Bắc Bộ và phong trào Công giáo Miền Trung sau này là nòng cốt của Ủy ban Liên lạc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình.

Ủy ban Liên lạc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình được thành lập tháng 3- 1955⁽⁵⁾, lúc Miền Bắc mới được giải phóng. Lúc này các thế lực thực dân đế quốc và phản động trong nước ra sức lợi dụng tôn giáo, âm mưu chia cắt lâu dài đất nước ta, tạo tình hình bất ổn ảnh hưởng tới công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội và đấu tranh thống nhất đất nước. Trong tình hình như vậy, ngay trong Giáo hội cũng có nhiều người không hiểu và không tán thành Ủy ban Liên lạc

3. Báo cáo tại Đại hội toàn quốc người Công giáo Việt Nam xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ hoà bình, 11-1983. Kỷ yếu Đại hội, Cục xuất bản 1985.

4. Nguyễn Hồng Dương. *Nghi lễ lối sống Công giáo trong văn hoá Việt Nam*. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội 2001, tr. 26.

5. Ủy ban Liên lạc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình, (gọi tắt là Ủy ban Liên lạc Công giáo toàn quốc). Xem: Trần Lê. *Về đường hướng "Sống Phúc Âm giữa lòng dân tộc..."* Tạp chí NCTG số 17 (5-2002), tr. 32.

Công giáo. Điển hình là một nhà viết sử Giáo hội đã "quả quyết rằng kế hoạch của Cộng sản đã rõ là tổ chức Công giáo cấp tiến để tiêu diệt Công giáo" và ông "quở trách những người Công giáo tiến bộ là đã theo đường lối chính trị chống Mỹ và chống Diệm của Chính phủ Hồ Chí Minh"⁶.

Ủy ban Liên lạc Công giáo gặp một số khó khăn nảy sinh từ những vấn đề quan điểm của một số thành viên Giáo hội. Tuy nhiên, Ủy ban vẫn kiên trì hoạt động thuyết phục mọi người bằng cả lý lẽ lẫn kết quả hoạt động của mình. Điều đó thể hiện cụ thể ở những bức thư, lời chúc mừng của nhiều giáo sĩ, tu sĩ nhân kỷ niệm một năm ngày thành lập Ủy ban.

Linh mục Vũ Thành Hoà, đại diện Giám mục Phát Diệm ở ba huyện phía bắc Ninh Bình viết thư gửi Ủy ban Liên lạc Công giáo nêu quan điểm tán thành tôn chỉ, mục đích của Ủy ban, đồng tình với việc Ủy ban vạch trần âm mưu của Mỹ - Diệm cưỡng ép người Công giáo di cư vào Nam. Linh mục Vũ Thành Hoà hứa sẽ cùng Ủy ban tham gia chống cưỡng ép di cư. Linh mục Phạm Năng Tĩnh, Tổng quản giáo phận Bùi Chu (sau này là Giám mục giáo phận Bùi Chu), ngày 1-4-1956 đã gửi thư cho linh mục Vũ Xuân Kỳ, Chủ tịch Ủy ban Liên lạc Công giáo toàn quốc chúc mừng kỷ niệm một năm ngày thành lập Ủy ban. Linh mục Phạm Năng Tĩnh viết: Từ Bùi Chu, người Công giáo biết được thành tích hoạt động của Ủy ban Liên lạc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình, người Công giáo Bùi Chu tỏ lòng tin tưởng ở Ủy ban, cảm ơn Ủy ban đã tạo cơ hội để người Công giáo được tham gia đóng góp sức mình vào nhiệm vụ Kính Chúa, yêu nước.

Linh mục Đinh Đức Trụ, Giám quản giáo phận Thái Bình (sau này là Giám mục giáo phận Thái Bình), ngày 25-12-1955 đã gửi thư tới Ban thường trực Ủy ban Liên lạc Công giáo toàn quốc chúc mừng Lễ Thiên Chúa Giáng sinh, nói sẽ cộng tác chặt chẽ hơn nữa với Ủy ban trong mọi công việc ích nước, lợi dân để vinh danh Thiên Chúa và củng cố hoà bình, thống nhất đất nước.

Linh mục Đinh Huy Quảng, đại diện Toà Giám mục Bắc Ninh gửi thư chúc mừng kỷ niệm một năm ngày thành lập Ủy ban khẳng định tích cực thực hiện nhiệm vụ Kính Chúa, yêu nước.

Việc thành lập Ủy ban Liên lạc toàn quốc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình, trước đó đã nhận được sự khích lệ đặc biệt. Đó là khi đoàn đại biểu Ban vận động đến giáo phận Bắc Ninh báo cáo việc thành lập tổ chức yêu nước của người Công giáo Việt Nam. Giám mục Hoàng Văn Đoàn, Giám mục giáo phận Bắc Ninh đã tỏ ý hoan nghênh chủ trương này. Ngày 6-3-1955, ít ngày trước khi diễn ra Hội nghị thành lập Ủy ban, Giám mục đã viết thư khích lệ các đại biểu và bày tỏ tâm đắc với tôn chỉ, mục đích mà Ủy ban Liên lạc toàn quốc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình đã lựa chọn. Ở khắp nơi, người Công giáo cũng bày tỏ sự ủng hộ, hưởng ứng phong trào yêu nước của người Công giáo. Nhiều thư, điện gửi tới Ban Thường trực Ủy ban khẳng định sát cánh cùng Ủy ban đưa phong trào Công giáo ngày càng phát triển.

Ủy ban Liên lạc toàn quốc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình ra đời xác định nhiệm vụ

6. Trần Tam Tĩnh. *Thiên Chúa và Hoàng Đế*. UBĐKCG Tp. Hồ Chí Minh ấn hành, tr. 174.

của mình là hướng dẫn đồng bào giáo hữu tiến mạnh trên con đường củng cố hoà bình, thực hiện thống nhất, hoàn thành độc lập dân chủ trong toàn quốc, theo đúng mẫu mực, khôn ngoan của giáo lí.

Tôn chỉ, mục đích của Ủy ban Liên lạc Công giáo được ghi trong Điều lệ Ủy ban là: "Ủy ban Liên lạc toàn quốc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình tập hợp mọi người Công giáo kính Chúa, yêu nước để cùng nhân dân đấu tranh thực hiện những nhiệm vụ sau đây:

- Nâng cao tinh thần kính Chúa, yêu nước của người Công giáo.

- Cùng toàn dân củng cố hoà bình, thực hiện thống nhất đất nước bằng tổng tuyển cử tự do, tạo điều kiện để hoàn thành độc lập dân chủ trong toàn quốc.

- Đoàn kết với toàn dân đập tan mọi âm mưu lợi dụng tôn giáo của đế quốc"⁽⁷⁾.

Trong 28 năm hoạt động (1955-1983), Ủy ban Liên lạc toàn quốc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình thực hiện tốt tôn chỉ mục đích đã đề ra, đóng góp xứng đáng vào sự nghiệp giải phóng dân tộc. Kết quả đó được đánh giá khái quát tại Đại hội toàn quốc những người Công giáo Việt Nam xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ hoà bình (11-1983): "28 năm qua Ủy ban Liên lạc toàn quốc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình, kế tục các tổ chức tiền thân của mình, đã hoạt động và ngày càng được sự cảm thông của đồng bào giáo cũng như lương và của đông đảo giáo sĩ".

"Trái với những lời xuyên tạc, Ủy ban Liên lạc toàn quốc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình

không hề bao giờ có ý nghĩ li khai Giáo hội mẹ của mình và cũng không bao giờ hoạt động như là một tổ chức thuần túy tôn giáo trực thuộc hàng giáo phẩm. Đây là một tổ chức của người Công giáo làm nghĩa vụ công dân, chỉ mong muốn và cố gắng làm sao cho mọi người trong cộng đồng của mình được sánh vai với đồng bào ruột thịt, cho Giáo hội mẹ của mình được xứng đáng với Tổ quốc thân yêu. Từ nay về sau, nhất định tổ chức những người Công giáo yêu nước Việt Nam cũng suy nghĩ và hành động như vậy"⁽⁸⁾.

Người Công giáo Việt Nam rất phấn khởi, tự hào về những thành tích, đóng góp của giới mình trong cách mạng giải phóng dân tộc, càng tỏ lòng tin tưởng con đường đã lựa chọn, con đường yêu nước gắn bó với dân tộc vì tương lai tươi sáng của đất nước. Điều đó cũng đã được Hội đồng Giám mục Việt Nam khẳng định: "Nhìn về quá khứ, chúng tôi cảm mến sâu sắc bàn tay nhân lành của Thiên Chúa đã êm ái và mạnh mẽ hướng dẫn Hội Thánh Người trên đất nước Việt Nam chúng ta. Chúng tôi biết ơn công lao của vô vàn tín hữu đã làm sáng tỏ đức tin và lòng yêu nước của mình"⁽⁹⁾.

2. Ủy ban đoàn kết Công giáo Việt Nam

Đại thắng mùa Xuân 1975 của dân tộc ta đã mở ra trang sử mới của đất nước. Đối với Giáo hội Công giáo Việt Nam, đất nước thống nhất, Giáo hội cũng được thống nhất và vào tháng 5-1980, Đại hội Giám mục Việt Nam đã được tổ chức, Hội đồng Giám mục Việt Nam gồm tất cả các Giám mục 25 giáo phận trong cả nước (không có Giám mục ngoại quốc) đã ra

7. Tài liệu lưu trữ Ủy ban Liên lạc Công giáo toàn quốc.

8. *Kỉ yếu Đại hội*, Sđd.

9. *Thư chung Hội đồng Giám mục Việt Nam 1980* – số 15.

Thư Chung với nội dung xác định "Giáo hội gắn bó với Dân tộc", "xây dựng trong Hội Thánh một nếp sống và một lối diễn tả Đức Tin phù hợp hơn với truyền thống Dân tộc" và mời gọi mọi người Công giáo "Sống Phúc Âm giữa lòng Dân tộc để phục vụ hạnh phúc của đồng bào"¹⁰. Đây là thời điểm thuận lợi để thống nhất hoạt động phong trào yêu nước của người Công giáo trong cả nước.

Có thể nói từ trước năm 1975, khi phong trào Công giáo yêu nước các tỉnh, thành phố Miền Nam dâng cao, đấu tranh chống Mỹ xâm lược và tay sai bán nước, Ủy ban Liên lạc Công giáo đã luôn sát cánh với đồng bào mình. Đặc biệt, khi vùng giải phóng được mở rộng, đã có những mối liên hệ, trao đổi giữa phong trào Công giáo hai miền Nam, Bắc. Các đoàn đại biểu Công giáo miền Nam ra thăm Miền Bắc đã có ngay cảm tình với phong trào và Ủy ban Liên lạc Công giáo. Sau khi nước nhà thống nhất, ý tưởng tổ chức đại hội đại biểu những người Công giáo để thành lập tổ chức mới rộng rãi tham gia một cách tích cực hơn vào nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc đã được nhiều người nêu ra. Tuy nhiên, do điều kiện kinh tế, xã hội đất nước sau chiến tranh, ý tưởng thành lập tổ chức mới có tầm hoạt động trong phạm vi cả nước của phong trào yêu nước của người Công giáo tám năm sau mới thực hiện được.

Cuối năm 1981, Ủy ban Liên lạc toàn quốc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình tổ chức Hội nghị mở rộng để đánh giá hoạt động phong trào và đề ra chương trình công tác thời gian tới. Tại hội nghị này, các đại biểu đã nhất trí với đề nghị của Ban Thường Trực Ủy ban Liên lạc Công giáo

toàn quốc "Tổ chức Hội nghị đại biểu Công giáo mừng công trong cả nước và tích cực chuẩn bị về nội dung và tổ chức tiến tới Đại hội toàn quốc những người Công giáo Việt Nam xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ hoà bình vào mùa Thu 1982". Từ đó công tác chuẩn bị Đại hội được tích cực triển khai. Ủy ban Liên lạc Công giáo toàn quốc liên hệ với các Ủy ban Liên lạc Công giáo tỉnh Quảng Ninh, Thành phố Hải Phòng, Thành phố Hà Nội, các Hội đồng thi đua yêu nước, Ban vận động thi đua yêu nước các tỉnh Nam Định, Thái Bình, Ninh Bình, Thanh Hoá, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình... ở Miền Bắc và một số tổ chức yêu nước của người Công giáo hoạt động khá mạnh ở miền Nam như Ban vận động Công giáo Thành phố Hồ Chí Minh, tỉnh Hậu Giang, tỉnh Bình Định... Được sự giúp đỡ của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và nhiều tổ chức thành viên mặt trận, công việc chuẩn bị Đại hội được tiến hành thuận lợi. Tuy vậy, ý định tổ chức Đại hội vào mùa thu 1982 chưa thể tiến hành.

Ngày 06-7-1983, Ban thường trực Ủy ban Liên lạc Công giáo toàn quốc họp tại Hà Nội tuyên bố khẳng định Ủy ban Liên lạc những người Công giáo Việt Nam yêu Tổ quốc, yêu hoà bình hoàn thành nhiệm vụ lịch sử của mình và thấy rằng trong giai đoạn Cách mạng mới của đất nước cần phải tăng cường, mở rộng, đổi mới hoạt động phong trào yêu nước trong đồng bào Công giáo. Hội nghị cũng xác định nhiệm vụ phong trào hiện nay là tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, theo tinh thần *Thư Chung 1980* của Hội đồng Giám mục Việt Nam, thực hiện đường hướng "Giáo hội gắn bó với Dân tộc".

10. *Thư chung Hội đồng Giám mục Việt Nam 1980.*

Hội nghị đề xuất danh xưng tổ chức mới của phong trào là: "Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ hoà bình, gọi tắt là Ủy ban Đoàn kết Công giáo yêu nước Việt Nam" (sau này, tại Đại hội toàn quốc lần thứ II tháng 10-1990 đổi là: Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam).

Nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Ủy ban Đoàn kết Công giáo được hội nghị nêu ra là:

- Tổ chức mới hoạt động theo Hiến pháp và Pháp luật của Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam, cương lĩnh của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, theo đường hướng "Giáo hội gắn bó với Dân tộc".

- Tổ chức này là tổ chức yêu nước rộng rãi của người Công giáo, đoàn kết nâng cao lòng mến Chúa, yêu nước xây dựng cuộc sống tốt đời, đẹp đạo.

- Các thành viên của tổ chức (đề nghị không quá 50 vị) chủ yếu hoạt động tại chỗ và bằng gương sáng thực hiện nghĩa vụ công dân hàng ngày, dựa vào sức mạnh của chính nghĩa, sức mạnh của tập thể.

Ban thường trực Ủy ban Liên lạc Công giáo toàn quốc quyết định tổ chức Hội nghị Ủy ban mở rộng trong các ngày từ 24 đến 26 tháng 8 năm 1983 tại Thành phố Hồ Chí Minh bàn tổ chức Đại hội. Hội nghị quy tụ đại biểu của tất cả các tổ chức đại diện phong trào yêu nước của người Công giáo cả nước, nhất trí thông qua Nghị quyết tổ chức "Đại hội những người Công giáo Việt Nam xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ hoà bình" và gửi thư kêu gọi sự hưởng ứng của giới Công giáo cả nước. Một Ban Trù bị Đại hội được thành lập tiến hành các hoạt động cần thiết tổ chức Đại hội.

Trong các ngày từ 8 đến 11-11-1983, 299 đại biểu trong đó có 142 linh mục, 11 tu sĩ, 146 giáo dân đại diện cho giới Công giáo cả nước đã tham dự Đại hội toàn quốc những người Công giáo Việt Nam xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ hoà bình. Đại hội đã thành lập Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam gồm 74 thành viên, trong đó có 47 linh mục, thông qua điều lệ Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam gồm 6 chương, 15 điều khẳng định tiếp tục động viên người Công giáo Việt Nam tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, thực hiện đường hướng "Giáo hội gắn bó với Dân tộc", góp phần gìn giữ hoà bình thế giới. Đại hội đánh dấu bước chuyển biến quan trọng của phong trào yêu nước của người Công giáo Việt Nam. Từ lúc này, phong trào Công giáo thống nhất hoạt động theo tôn chỉ, mục đích được ghi trong Điều lệ Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam⁽¹¹⁾.

Sau Đại hội Toàn quốc, ở nhiều tỉnh, thành phố trong cả nước cũng tiến hành vận động thành lập Ủy ban Đoàn kết Công giáo. Các Ủy ban Đoàn kết Công giáo tỉnh, thành phố được thành lập đã tăng cường hoạt động phong trào tại cơ sở, khẳng định vị trí người Công giáo trong thực hiện nhiệm vụ phát triển đất nước.

Từ Đại hội Toàn quốc những người Công giáo Việt Nam xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ hoà bình lần thứ I, Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam ra đời đến nay đã trải qua ba kì Đại hội vào các năm 1983, 1990 và 1997. Tại mỗi kì Đại hội, Ủy ban Đoàn kết Công giáo có dịp khẳng định lại con đường đã lựa chọn ngay từ đầu của người Công giáo Việt Nam là yêu nước, gắn bó với Dân tộc, trung thành với Giáo hội.

11. *Tài liệu Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam.*

Đến nay, nhiệm kì III (1997-2002) của Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam sắp kết thúc. Đại hội đại biểu những người Công giáo Việt Nam xây dựng và bảo vệ Tổ quốc lần thứ IV sẽ diễn ra tại thủ đô Hà Nội để tổng kết đánh giá hoạt động của Ủy ban Đoàn kết Công giáo thời gian qua và đề ra các phương hướng hoạt động cho những năm tiếp theo.

Thời gian tới, đất nước ta tập trung vào thực hiện mục tiêu phát triển kinh tế xã hội 10 năm (2001-2010) do Đại hội Đảng Cộng sản Việt Nam lần thứ IX đề ra là: "Đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá, xây dựng nền kinh tế độc lập tự chủ, đưa đất nước ta trở thành một nước công nghiệp, ưu tiên phát triển lực lượng sản xuất đồng thời xây dựng quan hệ sản xuất phù hợp theo định hướng xã hội chủ nghĩa, phát huy cao độ nội lực, đồng thời tranh thủ nguồn lực bên ngoài và chủ động hội nhập kinh tế để phát triển nhanh, có hiệu quả và bền vững tăng trưởng kinh tế đi liền phát triển văn hoá, từng bước cải thiện đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân, thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội, bảo vệ và cải thiện môi trường, kết hợp phát triển kinh tế- xã hội với tăng cường quốc phòng an ninh.

Từ nhiệm vụ, mục tiêu phát triển kinh tế xã hội đất nước, phong trào yêu nước của đồng bào Công giáo hướng tới nhiệm vụ của mình là phát huy truyền thống đoàn kết của dân tộc, phấn đấu đưa phong trào yêu nước của người Công giáo tiến lên mạnh mẽ, đều khắp hoà nhịp với phong trào cách mạng chung của nhân

dân cả nước, tham gia đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá, thực hiện mục tiêu "Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh", tích cực cùng nhân dân thế giới đấu tranh cho hoà bình, dân chủ, tiến bộ xã hội, góp phần thực hiện Giáo hội gắn bó với dân tộc theo đường hướng mục vụ trong bối cảnh mới là "yêu thương và phục vụ để họ được sống và sống dồi dào" (Ga. 10, 10- *Thư Chung HĐGMVN 2001-* số 6).

Quá trình hoạt động phong trào yêu nước của người Công giáo Việt Nam đã để lại nhiều bài học quý. Đó là luôn chú trọng xây dựng, tăng cường tổ chức của Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam để đủ sức thực hiện vai trò tập hợp, động viên phong trào; xác định "Đồng hành với dân tộc" vì mục tiêu phát triển đất nước, thực hiện đường hướng Giáo hội gắn bó với dân tộc, "Sống Phúc Âm giữa lòng Dân tộc để phục vụ hạnh phúc của đồng bào" (*Thư Chung HĐGMVN-* số 14), coi đây là căn bản để người Công giáo thể hiện niềm tin Kitô giáo theo truyền thống đạo đức của Hội Thánh và văn hoá dân tộc.

Hơn nửa thế kỉ phong trào yêu nước của người Công giáo đã tạo dựng được niềm tin nơi người Công giáo Việt Nam trong cộng đồng dân tộc. Vai trò của giới Công giáo từ đây tiếp tục được phát huy. Người Công giáo Việt Nam sẽ có những đóng góp xứng đáng vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong những năm đầu và thời kì tiếp theo của thế kỉ XXI, thiên niên kỉ thứ ba./.